

Давидківське лісництво

36	18	0.8		0.8	9СЗ1БП	60	0.80	1А	23	28	350	4	великий та малий соснові лубоїди	115
36	30	2.8	(3)	1.7	8СЗ(95)2СЗ(50)	95	0.60	1	27	32	330	4	великий та малий соснові лубоїди	130
51	13	9.4	(2)	6.5	10СЗ+БП	81	0.60	1	27	30	375	4	великий та малий соснові лубоїди	15
56	20	5.7		5.7	9СЗ1БП+ОС	66	0.80	1	24	28	380	4	великий та малий соснові лубоїди	35
Разом:		18.7		14.7										

Закусилівське лісництво

3	2	7.9		7.9	10СЗ+БП	87	0.70	1	26	32	380	3	великий та малий соснові лубоїди	20
3	4	4.3		4.3	10СЗ+ДЗ+БП	82	0.70	1	27	32	400	3	великий та малий соснові лубоїди	35
4	8	9.7	(2)	6.7	10СЗ+ДЗ	82	0.70	1А	28	30	420	4	великий та малий соснові лубоїди	45
14	10	0.8		0.8	10СЗ+ДЗ	95	0.60	1А	30	40	395	4	великий та малий соснові лубоїди	65
20	3	4.9	(3)	2.1	10СЗ	97	0.60	1	29	40	390	4	великий та малий соснові лубоїди	65
24	15	7.5	(3)	3.6	8СЗ(102)2СЗ(52)	102	0.70	1	28	40	420	3	великий та малий соснові лубоїди	25
24	15	7.5	(4)	1.3	8СЗ(102)2СЗ(52)	102	0.70	1	28	40	420	3	великий та малий соснові лубоїди	30
26	15	3.5		3.5	10СЗ	71	0.60	1	25	28	345	4	великий та малий соснові лубоїди	40
58	18	1.9		1.9	10СЗ	80	0.70	1	25	28	380	4	великий та малий соснові лубоїди	50
Разом:		48.0		32.1										

Заліське лісництво

10	56	0.6		0.6	10СЗ	75	0.60	1А	27	32	360	4	великий та малий соснові лубоїди	50
10	60	2.0		2.0	10СЗ	75	0.60	1	26	32	340	4	великий та малий соснові лубоїди	70
11	19	3.2	(2)	2.3	10СЗ	80	0.80	1	24	30	410	4	великий та малий соснові лубоїди	90
22	47	1.1		1.1	10СЗ	71	0.70	2	21	26	305	3	великий та малий соснові лубоїди	40
22	48	1.6		1.6	10СЗ	71	0.70	2	20	26	300	3	великий та малий соснові лубоїди	35
25	1	9.5		9.5	10СЗ	63	0.80	1А	25	28	430	4	великий та малий соснові лубоїди	75
28	30	0.7		0.7	9СЗ1БП	61	0.70	2	18	26	230	4	великий та малий соснові лубоїди	60
28	31	1.4		1.4	10СЗ+БП	85	0.70	1	25	32	405	4	великий та малий соснові лубоїди	70
28	33	12.8	(3)	7.5	10СЗ	85	0.70	1	25	32	430	4	великий та малий соснові лубоїди	40
34	5	1.2		1.2	10СЗ	71	0.70	1	23	26	360	3	великий та малий соснові лубоїди	45
35	27	3.4		3.4	10СЗ	65	0.70	2	20	28	285	4	великий та малий соснові лубоїди	45
35	28	1.1		1.1	10СЗ	75	0.70	1	23	30	345	4	великий та малий соснові лубоїди	70
Разом:		38.6		32.4										

Ігнатпільське лісництво

3	13	6.9		6.9	10СЗ	80	0.70	2	23	28	335	4	великий та малий соснові лубоїди	25
3	37	4.5		4.5	10СЗ	80	0.80	2	21	26	355	4	великий та малий соснові лубоїди	25
12	45	2.7	(2)	1.7	10СЗ	85	0.60	1	26	28	340	4	великий та малий соснові лубоїди	30
32	16	2.2	(2)	1.5	10СЗ	67	0.70	1	23	26	340	4	великий та малий соснові лубоїди	30
33	26	1.6		1.6	10СЗ	58	0.70	1	22	26	320	4	великий та малий соснові лубоїди	40
33	27	3.1		3.1	10СЗ	85	0.70	1А	31	40	500	4	великий та малий соснові лубоїди	20
41	10	0.7		0.7	70С2ДЗ1БП+СЗ	35	0.70	3	12	14	110	4	несправжній осиковий трутовик, заболонник струменястий, скрипун осиковий великий	25
42	5	10.6	(3)	4.6	10СЗ+ДЗ	90	0.60	1	29	36	400	4	великий та малий соснові лубоїди	30
60	37	6.9		6.9	10СЗ	64	0.70	1	24	28	360	3	великий та малий соснові лубоїди	25
Разом:	39.2			31.5										

Клішівське лісництво

156	2	19.9	(2)	9,2	8С32БП	80	0.70	1	25	32	320	4	великий та малий соснові лубоїди	35
156	30	5.3	(1)	2.0	9С31БП+ДЗ+ОС	70	0.70	1А	26	28	280	4	великий та малий соснові лубоїди	35
172	18	7.8	(2)	7.0	10СЗК+БП	56	0.70	1А	23	26	400	3	великий та малий соснові лубоїди	10
175	28	11.2	(4)	8,1	8С32БП	62	0.80	1	23	26	340	3	великий та малий соснові лубоїди	30
Разом:	44.2			26,3										

Овруцьке лісництво

39	30	1.9		1.9	10СЗ+БП	81	0.70	1	27	32	420	4	великий та малий соснові лубоїди	40
45	30	1.5		1.5	10СЗ	80	0.60	1	26	32	340	4	великий та малий соснові лубоїди	15
45	31	1.6		1.6	6С3ЗБП1ОС	61	0.70	1А	24	28	290	4	великий та малий соснові лубоїди	10
46	17	0.8		0.8	10СЗ+БП+ДЗ	58	0.70	1А	25	28	380	4	великий та малий соснові лубоїди	35
52	25	10.5	(3)	1.9	5С35ДЗ+БП	135	0.60	2	29	48	330	2	великий та малий соснові лубоїди	30
53	47	0.9	(2)	0.7	10СЗ	84	0.70	1	28	32	440	2	великий та малий соснові лубоїди	35
54	9	1.1		1.1	10СЗ	86	0.70	1	27	32	420	2	великий та малий соснові лубоїди	25
54	11	0.7		0.7	10СЗ	105	0.70	1	29	40	460	2	великий та малий соснові лубоїди	40
54	12	15.7		15.7	6С3ЗБП1ДЗ	90	0.60	1	27	36	300	2	великий та малий соснові лубоїди	20
54	23	2.6		2.6	10СЗ	83	0.60	1	28	36	380	2	великий та малий соснові лубоїди	20

55	28	4.2		4.2	10СЗ	66	0.70	1	22	26	320	2	великий та малий соснові лубоїди	10
57	1	2.1		2.1	10СЗ	58	0.70	1А	23	24	340	2	великий та малий соснові лубоїди	20
		43.6		34.8										
Пішаницьке лісництво														
9	4	2.0	(1)	1.8	10СЗ	68	0.70	1	22	24	320	4	великий та малий соснові лубоїди	20
17	38	5.2	(2)	4.9	10СЗ	76	0.70	2	22	26	320	4	великий та малий соснові лубоїди	20
27	16	14.0		14.0	10СЗ	66	0.70	2	18	20	260	4	великий та малий соснові лубоїди	20
73	21	0.9		0.9	10СЗ+БП	52	0.60	1Б	24	26	325	4	великий та малий соснові лубоїди	20
		22.1		21.6										
Радчанське лісництво														
33	11	1.7		1.7	8СЗ2БП	56	0.90	1А	23	26	360	4	пожежа, великий та малий соснові лубоїди	40
86	6	0.9		0.9	8СЗ(86)2СЗ(105)+БП	86	0.70	2	24	32	390	4	великий та малий соснові лубоїди	45
98	16	1.7		1.7	10СЗ+БП	75	0.70	1	24	28	360	3	великий та малий соснові лубоїди	30
98	26	4.3		4.3	10СЗ+БП	75	0.70	1А	27	32	420	3	великий та малий соснові лубоїди	30
90	23	4.0		4.0	10СЗ+БП	90	0.70	1	26	32	420	3	великий та малий соснові лубоїди	40
98	27	0.6		0.6	9СЗ(110)1СЗ(75)+БП	110	0.60	2	25	34	310	3	великий та малий соснові лубоїди	50
		13.2		13.2										
Ситовецьке лісництво														
52	14	11.0	(3)	0.5	9СЗ1БП+ДЗ+ЯЛЕ+ОС	70	0.80	1	23	26	385	4	пожежа	15
		11.0		0.5										
Всього:		302.3		226.4										

Результати обстеження:

Обстежені насадження характеризуються незадовільним лісопатологічним станом – всихання різної інтенсивності. Причинами погіршення лісопатологічного стану є діяльність стовбурових шкідників, хвороб лісу та надзвичайних ситуацій – пожеж.

При обстеженні насаджень виявлено ослаблення дерев сосни звичайної (*Pinus sylvestris*). У дерев сосни в нижній частині стовбура на обкорованих деревах в районі товстої кори наявні звивисті повздовжні маточні та личинкові ходи великого соснового лубоїда (*Tomicus piniperda*). Також на повалених деревах в верхній частині стовбура в районі тонкої кори виявлено поперечні дугоподібні ходи малого соснового лубоїда (*Tomicus minor*). Під проекціями крон на підстилці знайдено від 5 до 10 шт/м² свіжих пошкоджених пагонів, що свідчить про значну чисельність популяції даних шкідників. Крім того виявлені дерева сосни уражені сосною губкою (*Porodaedalea pini*), що утворює багаторічні плодові тіла. При цьому спори гриба проникають крізь місця механічних пошкоджень кори та лубу таких, як термічні пошкодження (опіки, морозобоїни), місця зламу відмерлих сучків, ділянки живлення короїдів тощо, звідки міцелій поширюється по стовбуру, залишаючи

устоти, які заповнені білими пластівцями нерозкладеної целюлози. Розвиток патологічних процесів спричиняє ямчасту гниль, що поступово перетворює деревину на труху.

В змішаних деревостанах осики (*Populus tremula* L) спостерігається втрата захисних функцій насаджень через ураження дерев осики несправжнім осиковим трутовиком, присутність плодових тіл гриба, на висоті від 0,5 до 3 метрів, є підтвердження цьому. В подальшому відбулося заселення вторинними шкідниками, а саме, заболонник струменястий (*Saperdacarcharsas* L); скрипун осиковий великий (*Scolytusmulnistriatus* Marsch).

У насадженнях, де присутній дуб звичайний (*Quercus robur* L.), виявлено ознаки заселення, або відпрацювання такими вторинними шкідниками як златка дубова бронзова (*Chrysobothris affinis* F), зелена вузькотіла (*Agrilus viridis* L), вузькотіла (*Agrilus angustulus*) та дубовий заболонник (*Scolytus intricatus* Ratz), про це свідчать личинкові та маточні ходи які помітні на поверхні деревини та під корою, завдовжки від 1 до 3 сантиметрів. Також на стовбурах є велика кількість льотних отворів даних шкідників. Крім того, зустрічалось ураження стовбурів несправжнім дубовим трутовиком (*Fomitiporia robusta*), що підтверджується наявністю плодових тіл дереворуйнівного гриба.

Дерева берези повислої (*Betula pendula* Roth.), що входять до складу змішаних насаджень вже досягли стиглого віку і мають динамічну тенденцію до зниження загальної стійкості. Характерне утворення суховерхості, що досить швидко поширюється на всю крону. Негативний вплив вікових змін у берези суттєво підсилюється ураження бактеріальною водянюкою та крім того розвитком стовбурово-окоренових гнилей, які викликані березовою губкою та несправжнім трутовиком та в подальшому заселення комплексом вторинних шкідників (березовий заболонник, березовий рогохвіст, тощо).

В Гладковицькому лісництві кв. 1 вид. 28, кв. 6 вид 44, у Радчанському лісництві кв.33 вид 11 та Ситовецькому лісництві кв. 52 вид. 14 насадження пошкоджені низовою пожежею. Дерева мають ознаки відмирання камбіального шару (камбій – шар живих клітин розташованих між корою та деревиною) стовбура. Висота нагару стовбурів під час стійкої низової пожежі сягала зони перехідної та тонкої кори, що викликало пошкодження камбіального шару та призвело до внутрішнього порушення метаболізму.

Вищеперераховані насадження характеризуються відпадом дерев, що мають переважно верхівковий тип відмирання, що проявляється у вигляді всихання скелетних гілок 1 – 2 порядків, суховершинністю. Крім вищезгаданого, причинами погіршення санітарного стану обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев внаслідок їх природного старіння внутрішньовидової та міжвидової конкуренції, несприятливих чинників природного середовища, що супроводжується заселенням і пошкодженням дерев стовбуровими шкідниками, які є переносниками інших патогенних мікроорганізмів. Разом з тим поодинокі спостерігаються вітровальні, буреломні дерева, дерева з нахилом більше 45 градусів, дугоподібно зігнуті дерева. Також спостерігається помітне накопичення захаращеності, у вигляді старого лежачого сухостою, вітровальних дерев та частково зламаних стовбурів.

Рекомендації:

За результатами виконаного обстеження, з метою поліпшення санітарного стану насаджень Овруцького надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

окращення лісопатологічної ситуації та попередження поширення комплексу стовбурових шкідників, комісія визначила ділянки лісу, що потребують ВСП на 2025 рік на загальній площі **227,2 га** з орієнтовним запасом 10-130 м3/га.

Призначені ВСП провести у 2025 році згідно з пунктами 2,5,6,9,10,12,13,14,19,21,22, 23,24,26 Санітарних правил в лісах України та з урахуванням всіх вимог діючого лісового та екологічного законодавства.

Своєчасне і в повній мірі виконання заходів з поліпшення санітарного стану лісів буде стримувати поширення і розповсюдження стовбурових шкідників та підвищить рівень біологічної стійкості всіх обстежених насаджень та навколишню екологічну ситуацію в цілому.

Осередків карантинних, а також хвое- та листогризучих шкідників, та хвороб дерев не виявлено. Рослин і тварин занесених до Червоної книги України при обстеженні не виявлено.

Підписи комісії:

Начальник відділу обліку та прогнозу
ДСЛП «Київлісозахист»

Галина ЗАБОЛОТНЯ

Провідний інженер-лісопатолог ДСЛП
«Київлісозахист»

Вікторії ШВЕНЬ

Провідний інженер-лісопатолог ДСЛП
«Київлісозахист»

Олена СУСЬКА

Інженер охорони та захисту лісу I
категорії відділу охорони і захисту лісів
філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси
України»

Богдан БАБИЧКО

Лісничий Бережестського лісництва

Василь КУНИЧИК

Лісничий Гладковицького лісництва

Богдан ЗВАРИЧ

Лісничий Давидківського лісництва

Сергій ОСТАДЧУК

Лісничий Заліського лісництва

Олександр ЧОРНОВОЛ

Лісничий Ігнатпільського лісництва

Ігор КОСТЮШКО

Лісничий Кліщівського лісництва

Руслан МАЛАХОВ

Лісничий Овруцького лісництва

Віктор ТОКАРСЬКИЙ

Лісничий Піщаницького лісництва

Олексій МОЖАРОВСЬКИЙ

Лісничий Радчанського лісництва

Микола НЕВМЕРЖИЦЬКИЙ

Лісничий Базарського лісництва

Андрій ФУРНИК